

Številka: U-I-94/17-4
Datum: 18. 7. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Andreja Benkoviča, Bogojina, na seji 18. julija 2017

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti prvega odstavka 6. člena Pravilnika o določanju cen subvencioniranega prevoza (Uradni list RS, št. 56/16) in Povprečne standardne tarife za prevoz potnikov in prtljage v javnem linijskem cestnem medkrajevnem prometu št. 1/2007 z dne 27. 3. 2007 se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pobudnik izpodbija prvi odstavek 6. člena Pravilnika o določanju cen subvencioniranega prevoza (v nadaljevanju Pravilnik), ki določa način izračuna polne cene subvencionirane polletne vozovnice za deset voženj. Izpodbija tudi Povprečno standardno tarifo za prevoz potnikov in prtljage v javnem linijskem cestnem medkrajevnem prometu št. 1/2007 z dne 27. 3. 2007 (v nadaljevanju Tarifa). Pobudnik zatrjuje, da je Tarifa splošni akt, ki bi ga morala sprejeti Vlada, ne pa Direkcija Republike Slovenije za ceste. Zato naj bi bila Tarifa v neskladju z Zakonom o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93 in 57/11 – ZGJS), Zakonom o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 48/09, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16 – ZDU-1) in Uredbo o koncesijah za opravljanje gospodarske javne službe izvajanja javnega linijskega prevoza potnikov v notranjem cestnem prometu (Uradni list RS, št. 88/04). Pobudnik zatrjuje, da izvajalci linijskih prevozov ne zaračunavajo vozovnic po veljavni tarifi, ki je bila sprejeta z Uredbo o

načinu izvajanja gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov v notranjem cestnem prometu in o koncesiji te javne službe (Uradni list RS, št. 73/09 – v nadaljevanju Uredba). S tem naj bi bili potniki oškodovani, saj naj bi plačevali višjo ceno. Prvi odstavek 6. člena Pravilnika naj bi ceno subvencionirane polletne vozovnice določal na podlagi nezakonite Tarife. Glede na navedeno naj bi bil Pravilnik v neskladju z zakoni in Uredbo. Pobudnik svoj pravni interes utemeljuje z navedbo, da je uporabnik javnega potniškega prometa in oče dveh dijakinj, ki sta upravičeni do subvencioniranega prevoza.

B.

2. Ustavno sodišče je po prvem odstavku 160. člena Ustave med drugim pristojno odločati o skladnosti zakonov z Ustavo, o skladnosti podzakonskih predpisov in predpisov lokalnih skupnosti z Ustavo in zakoni ter o skladnosti splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil, z Ustavo, zakoni in podzakonskimi predpisi. Ustavno sodišče je že večkrat ocenjevalo, ali je treba podzakonski akt šteti za predpis in pod kakšnimi pogoji. Pri podzakonskih aktih so za oceno ključni materialni kriteriji. Tako je Ustavno sodišče v več odločbah zapisalo, da je, ne glede na izpolnjevanje oziroma neizpolnjevanje formalnih pogojev, treba šteti za predpis akt, v katerem so vsebovane splošne in abstraktne norme, s katerimi se urejajo pravice in obveznosti pravnih subjektov, ali če bi te norme navzven povzročale pravne učinke.¹ Presoja Ustavnega sodišča je torej odvisna od odgovora na vprašanje, ali je izpodbijani akt predpis oziroma splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, ali pa gre za drugo vrsto akta, katerega ustavnosti in zakonitosti Ustavno sodišče ni pristojno presojati.

3. Izvajanje javnega linijskega prevoza potnikov v notranjem cestnem prometu je gospodarska javna služba (prvi odstavek 50. člena Zakona o prevozih v cestnem prometu, Uradni list RS, št. 6/16 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju ZPCP-2). Iz ustaljene ustavnosodne presoje izhaja, da akti, ki določajo konkretno ceno javne storitve, ne vsebujejo določb, ki bi bile po svoji pravni naravi abstraktna in generalna pravna pravila in zato niso predpis.²

4. Ker Tarifa ne vsebuje določb o načinu oblikovanja in obračunavanja cen, ki bi bile po svoji pravni naravi abstraktna in generalna pravna pravila, ni predpis. Ustavno sodišče za oceno njene ustavnosti in zakonitosti ni pristojno, zato je pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti Tarife zavrglo.

5. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču,

¹ Glej na primer sklepa št. U-I-40/03 z dne 13. 3. 2003 in št. U-I-95/01 z dne 21. 6. 2001 (OdlUS X, 127).

² Glej sklepe Ustavnega sodišča št. U-I-54/00 z dne 23. 3. 2000 (OdlUS IX, 72), št. U-I-101/01 z dne 21. 6. 2001 (OdlUS, X, 128) in št. U-I-301/04 z dne 20. 10. 2005.

Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

6. Prvi odstavek 6. člena Pravilnika, ki določa merila za izračun polne cene subvencionirane polletne vozovnice za deset voženj, ne učinkuje neposredno. Pravica do subvencioniranega prevoza dijakov in študentov je pravica, ki se zagotavlja iz sredstev državnega proračuna (114.a člena ZPCP-2). Pogoje, ki jih mora izpolnjevati upravičenec do subvencioniranega prevoza, določa 114.b člen ZPCP-2. Upravičenec mora vložiti vlogo pri izvajalcu javnega linijskega prometa (peti odstavek 17. člena ZPCP-2 in 3. člen Pravilnika o izvajanju subvencioniranega prevoza, Uradni list RS, št. 56/16). Izvajalec vlogo sprejme in jo vnese v evidenco ministrstva, pristojnega za promet.³ Izvajalec lahko izda elektronsko vozovnico na podlagi odločitve ministrstva o upravičenosti vlagatelja do subvencije za prevoz (peti odstavek 17. člena ZPCP-2). To pomeni, da ministrstvo, pristojno za promet, o upravičenosti do subvencioniranega prevoza odloči z upravno odločbo (prva alineja petega odstavka 17. člena ZPCP-2). Ker zakon ne določa, da je zoper odločbo ministrstva dopustna pritožba (drugi odstavek 230. člena Zakona o splošnem upravnem postopku, Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13 – ZUP), je pobudniku sodno varstvo zagotovljeno v upravnem sporu.

7. V takih primerih se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče Ustavnega sodišča je podrobneje obrazloženo v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-251/07 z dne 10. 1. 2008 (Uradni list RS, št. 6/08, in OdlUS XVII, 2). Iz razlogov, navedenih v citiranem sklepu, pobudnik ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti izpodbijane določbe Pravilnika. Zato je Ustavno sodišče njegovo pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 6. člena Pravilnika zavrglo.

C.

8. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko

³ Podatki, ki se vodijo v evidenci subvencije prevoza, so določeni v dvanajstem odstavku 16. člena ZPCP-2.

Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica